യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 77

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഥാവനിപയസ്തേജഃപവനാനാം യുഗക്ഷയേ .
ജാതേ പരമസംക്ഷോഭേ ബഭൂവാസ്മിഞ്ജഗത്ത്രയമ് .. 1
താപി+ച്ഛ-വിപിനോ-ഡ്ഡീതി/നിഭ-ഭസ്മാഭ്ര-ഭാസുരമ് .
മഹാർണവമഹാവർതവൃത്തി ധൂമവിവർതനമ് .. 2
നീലജ്വാലാലവോല്ലാസഹേലാടിമിടിമാരടി .
കൃതഭസ്മാഭ്രസംഭാരപൂർണലോകാന്തരാന്തരമ് .. 3
ഉച്ഛല+ദ്ദീർഘ-രുത്കാരൈശ്/ഛമ+ച്ഛ/മമയാ+ത്മകൈഃ .
തൂര്യമുന്ന-മദാസാര/വിസാരി-ജയഘോഷണമ് .. 4
ഭ്രമദ്ഭസ്മാഭ്രധൂമ്രാഭ്രം ബൃഹത്കല്പാഭ്രസംഭ്രമമ് .
ബാഷ്പാഭ്രവിഭ്രമോദ്ഭ്രാന്ത-സീകരോ+ഗ്രാഭ്രവൃന്ദവത് .. 5
ബ്രഹ്മാണ്ഡഭിത്തിഭാംകാരഭീഷണൈർമാതരിശ്വനഃ .
പ്രസരൈരമ്ബരോഡ്ഡീനദഗ്ധേന്ദ്രാദിപുരോത്കരമ് .. 6
ജലാന-ലാനി/ലോ+ല്ലാസസ്/ഫുടത്-കോടി-ഗതാശ്/മനാമ് .
പ്രവി-ഘട്ടന-ടംകാരൈർ/ജഡീഭൂതാ+ക്ഷക+ശ്രുതി .. 7
നഭഃസ്/തമ്ഭ-നിഭാ-ബ+ന്ധ/ധാരാനീ-ര+ന്ധ്ര-വർഷണൈഃ .
കർഷണൈഃ കല്പ-വഹ്നീനാം ഛമ+ച്ഛമ-ഘനധ്വനി .. 8
ഗങ്ഗാ തരങ്ഗികാ യേഷാം താദൃശൈഃ സരിതാം ഗണൈഃ .
അഭ്രൈരിവ നഭോഭീമൈഃ പൂര്യമാണാഖിലാർണവമ് .. 9
താപി+ച്ഛ/പ+ത്ര-വൃന്ദസ്ഥ/പുഷ്പ-ഗുച്ഛ-സമോപമൈഃ .
തപദ്ഭി/രർകൈരാ/ലീഢ/പീഠകല്പാഭ്ര-മണ്ഡലമ് .. 10
വഹദ്ഗിരിസരിദ്വ്യൂഹശിഖരിദ്വീപപത്തനമ് .
കല്പാനിലഘനക്ഷോഭകൃതപർവതകുട്ടനമ് .. 11
ഗ്രഹതാരാഗണൈരുഗ്രൈർവ്യഗ്രൈർവിഗ്രഹദുർഗ്രഹൈഃ .
പതദ്ഭിർദ്വിഗുണാലാതലതാമാവർതപാതിഭിഃ .. 12
ആവഹോത്ഥജലാദ്രീന്ദ്രസംഘട്ടാസ്ഫോടഘട്ടിതമ് .
മഹാപ്രലയപര്യസ്തപർവതപ്രാന്തകുട്ടിമമ് .. 13
ഘനസീകൃതബാഷ്പാഭ്രൈഃ കല്പാഭ്രൈരപി മേദുരൈഃ .
അന്ധീകൃതാർകജാലാംശുതമോനിവിഡമന്ഥരമ് .. 14
വിശീർണവസുധാപീഠഖണ്ഡഖണ്ഡൈർഗലത്തടൈഃ .
ഉഹ്യമാനൈർലുഠച്ഛൈലപതനൈഃ സംകടാർണവമ് .. 15
ഊർമ്യുദ്യദുപലച്ഛിന്നഘനൈർഘേസ്മരമാരുതൈഃ .
സമുദ്രഘോഷൈർനിർഘാതഗമ്ഭീരൈർഭഗ്നദിക്തടമ് .. 16
ബ്രഹ്മാണ്ഡകുഡ്യക്രോഡാഗ്രകുട്ടകൈഃ കടുടാംകൃതൈഃ .
കല്പാഭ്രവിടപാസ്ഫോടൈർഘട്ടിതൈകാർണവാരടി .. 17
സ്വർഗപാതാലഭൂർലോകഖണ്ഡഖണ്ഡൈർവിമിശ്രിതൈഃ .

യഥാസ്വഭാവം തിഷ്ഠദ്ഭിർമരുബുധ്നൈർവൃതാമ്ബരമ് .. 18
മൃതാർധമൃതദഗ്ധാർധദഗ്ധാങ്ഗൈർദേവദാനവൈഃ .
അന്യോന്യദർശനാദ്വാതവേല്ലിതൈർഭ്രാമിതായുധമ് .. 19
കല്പാന്തപവനോദ്ഭ്രാന്തൈർലോകാന്തരജരത്ത്യണൈഃ .
ആരബ്ധാർജുനവാതാഖ്യാസ്തമ്ഭമുദ്ഭൂതഭസ്മഭിഃ .. 20
ഉഹ്യമാനശിലാജാലപ്രഹാരവിലുഠത്തടൈഃ .
പതല്ലോകാന്തരൈഃ സ്ഫാരദുഷ്കാലകടുടാംകൃതമ് .. 21
വാതോദ്വ്യൂഹഗിരിവ്രാതഗുഹാഭാംകാരഭാസുരമ് .
പതദ്ഭിർവിഹിതാവർതലോകപാലപുരീപുരൈഃ .. 22
കൃതകർകശനിർഹ്രാദൈരസുംരൈരിവ മാരുതൈഃ .
ഉഹ്യമാനവനവ്യൂഹപ്രോതവാതായനൈർവൃതമ് .. 23
പുരമണ്ഡലദൈത്യാഗ്നിസുരനാഗവിവസ്വതാമ് .
നികുരമ്ബം ദധദ്ദ്യോമ്നി മശകാനാമിവോച്ചയമ് .. 24
നശ്യന്നഗവരാഭോഗൈർഭാഗൈർഭഗ്നസുരാലയൈഃ .
ആവർതഘർഘരാരാവൈർജലമൂർധ്വമധോനലമ് .. 25
കുർവജ്ജലാദ്രിനിഷ്പേഷൈർദിക്പാലപുരകുട്ടനമ് .
നിപതദ്ദേവദൈത്യേന്ദ്രസിദ്ധഗന്ധർവപത്തനമ് .. 26
കുട്ടനം പർവതാദീനാം പ്രശാന്താങ്ഗാരരൂപിണാമ് .
വാതൈഃ കുർവത്പദാർഥാനാമസാരം രജസാമിവ .. 27
പുരാണ്യമരദൈത്യാനാം ഭ്രമദ്ഭിത്തീനി ശാതയത് .
രത്നൈഃ ഖണഖണായന്തി പയാംസീവ പയസ്വതാമ് .. 28
പൂർണാമ്ബരം പതല്ലോകലോകസപ്തകമന്ദിരൈഃ .
ചക്രാവൃത്ത്യാ ഭ്രമദ്ഭൂപൈരമരൈഃ സാഗരൈരിവ .. 29
ഡീനോഡ്ഡീനൈഃ പരിവൃതം വിചലദ്വാതവേല്ലിതൈഃ .
ദഗ്ധാദഗ്ധൈഃ പദാർഥൈഃ ഖേ ശീർണപർണഗണൈരിവ .. 30
ഹേമസ്ഫടികവൈദൂര്യസുസാരമണിമന്ദിരൈഃ .
ദിവഃ പതദ്ഭിരാകീർണമുദ്യജ്ഝണത്ഝണസ്വനൈഃ .. 31
ഉത്പേതുർ/ധൂമ-ഭസ്/മാബ്ദാഃ പേതുർ-വാരാ പുരോത്കരാഃ .
ഉന്മമജ്ജുസ്തരങ്ഗൗഘാ മമജ്ജുർഭൂതലാദ്രയഃ .. 32
ആവർതഘർഘരാരാവാ മിഥോ വിദലനോദ്യതാഃ .
ജുഘ്നൂർണുരർണവാകീർണപർണവത്പ്രൗഢപർവതാഃ .. 33
ക്രന്ദച്ഛിഷ്ടാമരഗണം ചലത്സജ്ജീവഭൂതകമ് .
ഭ്രമത്കേതുശതോത്പാതം ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യമഭവജ്ജഗത് .. 34
മൃതാർധമൃതയാ ഭൂതസംതത്യാനിലലോലയാ .
അഭൂന്നീരന്ധ്രമാകാശം ജീർണപർണസവർണയാ .. 35
ജഗദാസീത്പതച്ഛൃങ്ഗസ്ഥൂലധാരൗധനിർഭരമ് .
വഹദ്വഹദ്ഗിരിപുരവാതപൂർണസരിച്ഛതമ് .. 36
ശാമ്യച്ഛമശമാശബ്ദശതശാഖഹുതാശനമ് .
ചലാബ്ധിവലനാന്ദോലലോലശൈലലസത്തടമ് .. 37
തൃണരാശിസരിന്യായമിശ്രദ്വീപാർണവോത്കടമ് .

അത്യന്തദൂരചിദ്ദ്യോമക്ഷണജ്വാലാസഹാവനമ് .. 38
വർഷശാമ്യദ്ഹുതാശോത്ഥഭസ്മാമോദപതത്സുരമ് .
ഭൂതപൂർവജഗദ്ഭൂതം പരിവിസ്മൃതസർഗകമ് .. 39
നിരർ/ഗലോല്ലസന്നാദം സർഗലോപ-ശമക്രമമ് .
സർഗലോപോല്ലസച്ഛേഷം സർഗലോപവിവർജിതമ് .. 40
അനാരതവിപര്യാസകാരിമാരുതനിർവൃതമ് .
ബീജരാശിരിവാജസ്രം പൂര്യമാണം പുനഃപുനഃ .. 41
ഉല്മുകാന്യോന്യനിഷ്പേഷവഹ്നിചൂർണസുവർണജൈഃ .
രജോഭിർവിവൃതൈർഹേമകുട്ടിമാകാശകോടരമ് .. 42
ഭൂമണ്ഡലബൃഹത്ഖണ്ഡൈർഭ്രഷ്ടൈഃ സദ്വീപസാഗരൈഃ .
പൂർണസപ്തമപാതാലം ലുഠത്പാതാലമണ്ഡലൈഃ .. 43
ആസപ്തമസുതാലാന്തമാമഹീതലപർവതമ് .
ആവ്യോമൈകാർണവീഭൂതം പൂർണം പ്രലയവായുഭിഃ .. 44
ഏകാർണവോ/ഥ വവൃധേ ശനൈ ശീഘ്രം സരിച്ഛതൈഃ .
ഭുവനേ ജലകല്ലോലൈഃ കോപോ മൂർഖാശയേ യഥാ .. 45
മുസലോപമയാ പൂർവം തതഃ സ്തമ്ഭനിഭാങ്ഗയാ .
തതസ്താലദ്രുമാകാരധാരയാസാരസാരയാ .. 46
തതോ നദീപ്രവാഹോഗ്രജലപാതൈകപാതയാ .
സപ്തദ്വീപമഹീപീഠസമമേദുരമേഘയാ .. 47
വഹ്നിർവിദാഹകൃദ്ദൃഷ്ട്യാ ശമമഭ്യായയൗ തഥാ .
ശാസ്ത്രസജ്ജനസംഗത്യാ ഗാഢമാപത്പദം യഥാ .. 48

ഊർധ്വാധരസ്ഥപരിവൃത്തപദാർഥജാത-
മന്തഃകണൈഃ ഖണഖണായിതശൈലമജ്ജമ് .
ബ്രഹ്മാണ്ഡകോടരമഭൂദ്വിധുരം കുബാല-
ലീലാവിലോലമിവബില്വഫലം വിശുദ്ധമ് .. 49

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ പാഷാണോപാഖ്യാനേ
പുഷ്കരാ-വർത/വൃഷ്ടി-വിസ+ന്നുല-ജഗ+ദ്വർണനം നാമ സപ്ത-സപ്തതി-തമഃ
സർഗഃ ..77..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
19.12.2023